

61
SK

FACTS

Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci

ISSN 1725-7085

Bezpečnosť mladých zamestnancov – rady pre zamestnávateľov

Mladí ľudia vo veku do 25 rokov predstavujú ďalšiu generáciu našej pracovnej sily. Vašou úlohou je poskytnúť im bezpečný a produktívny štart do pracovného života. Ako zamestnávateľ ste povinný zaistiť, aby pracovali v bezpečných podmienkach, a to poskytnutím spoľahlivého systému riadenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ktorý chráni všetkých. V tomto informačnom letáku sa nachádzajú rady a tipy na vaše úlohy. Iné informačné letáky obsahujú viac detailov o právnych požiadavkách na ochranu vašich zamestnancov, rady pre vedúcich zamestnancov, ako aj pre mladých ľudí a rodičov.

Predovšetkým mladí ľudia môžu byť vystavení veľkému riziku, pretože nemajú dostatok skúseností, nie sú náležite zaškolení a zatiaľ si ešte neuvedomujú všetky možné nebezpečenstvá. Potrebujú odbornú radu, informácie a dohľad, ako aj vhodné, bezpečné a zdravé pracovné prostredie.

Výsledky zlej praxe:

- Sedemnásťročná dievča prišlo o časť prsta len hodinu po tom, čo nastúpilo na prázdninovú brigádu. Prsty jej rozdrvil stroj na koláče v pekárni, v ktorej bola zamestnaná. Automatické bezpečnostné zariadenie malo poruchu, ktorá bola síce nahlásená, ale nebola zaradená do plánu údržby. Dievčina nebola riadne vyškolená na prácu s týmto strojom a jej nadriadený nevedel, že s týmto strojom manipuluje...
- Osemnásťročný učeň-mechanik zomrel na následky popálenín 4 dni po tom, ako ho pohltili plamene. Práve pomáhal svojmu vedúcemu vyprázdňovať zmes benzínu a nafty do

odpadovej nádrže, keď došlo k explózii tejto zmesi. Keďže sa ešte len začal, bol odkázaný na svojho zamestnávateľa vo veci dohľadu a školenia, ale majiteľ opravovne prenechal otázky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na zdravý úsudok svojich zamestnancov...

V oboch prípadoch prebehlo vyšetrovanie a zamestnávateľa dostali pokutu za svoje zlyhanie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Spoločnou príčinou zranenia mladých zamestnancov je výkon práce, na ktorú nie sú vyškolení, neadekvátny dohľad a používanie nebezpečných strojov alebo látok. Podľa kanadského výskumu majú mladí a neskúsení zamestnanci až päťkrát vyššiu pravdepodobnosť úrazu počas prvých štyroch týždňov práce, ako iní zamestnanci (1).

Výhody dobrej praxe:

Nielen že je v súlade so zákonom venovať náležitú pozornosť bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci mladých zamestnancov, ale plynú z toho aj jednoznačné výhody.

- Kvalitné riadenie BOZP je výhodné pre podnikanie a patrí k efektívnemu riadeniu organizácie.
- Opatrenia na zaručenie bezpečnosti mladých ľudí prispievajú k ochrane všetkých zamestnancov.
- Vďaka náležitému školeniu a odbornej príprave mladých ľudí môžete naplno využiť ich elán, entuziazmus a vôľu učiť sa, pričom nebude ohrozená ich bezpečnosť pri práci.
- Odborný dohľad vám pomôže vyhodnotiť pokroky v práci mladých ľudí a monitorovať efektívnosť ich odbornej prípravy.
- Vaša povest' dobrého zamestnávateľa vám pomôže získať nových mladých kvalitných zamestnancov.

Hodnotenie, organizácia a prevencia rizík

Zamestnávateľa musia rozpoznať nebezpečenstvá a vykonať posúdenie rizík, aby sa vymedzili osobitné riziká pre mladých ľudí a potrebné preventívne opatrenia (2). Posúdenie rizík, opatrenia a pravidlá založené na tomto posúdení by mali preto zahŕňať:

- úlohy, ktoré mladí ľudia **nesmú** vykonávať, s jasne stanoveným zákazom používať konkrétne nástroje a pracovné postupy, vymedzenými zónami s obmedzeným prístupom a činnosťami, ktoré možno vykonávať len pod dohľadom;
- potreby a pravidlá dohľadu (pozri „ako vytvoriť pravidlá dohľadu“ ďalej v texte);
- informácie, pokyny, potreby a pravidlá pre školenia (pozri „školenie“ ďalej v texte);
- prevenciu šikanovania a sexuálneho obťažovania;

(1) http://www.iapa.ca/outreach_vw/yw_employer.asp

(2) Nebezpečenstvo je čokoľvek, čo by mohlo zapríčiniť chorobu alebo úraz. Riziko je pravdepodobnosť, že to nastane.

- pravidlá na zohľadnenie akýchkoľvek oprávnených potrieb mladých ľudí s postihnutím alebo so špeciálnymi potrebami;
- informovanie rodičov a zákonných zástupcov o rizikách a kontrolných opatreniach;
- prepojenie na osoby zodpovedné za zaradenie zamestnancov a na organizátorov odbornej prípravy;
- konzultácie so zástupcami zamestnancov a samotnými mladými zamestnancami o pravidlách pre mladých zamestnancov.

Ak ponúkate mladým ľuďom pracovnú prax, mali by ste im poskytnúť aspoň takú bezpečnosť a ochranu zdravia, akú poskytujete vlastným zamestnancom.

Mladí do 18 rokov

Ak zamestnávate mladých ľudí do 18 rokov v rámci ich odbornej prípravy alebo pracovnej praxe alebo tých, čo si privyrábajú popri štúdiu, inej výchovno-vzdelávacej činnosti a vzťahujú sa na nich osobitné predpisy upravujúce ich pracovnú dobu a vystavenie nebezpečenstvám. V informačnom letáku „Ochrana mladých ľudí na pracovisku“ nájdete viac detailov o svojich povinnostiach na ochranu zamestnancov a osobitné požiadavky pre mladých ľudí. Presné požiadavky nájdete vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

Ako vytvoriť pravidlá dohľadu

Zamestnávateľia sú povinní vypracovať jasné pravidlá pre dohľad nad mladými ľuďmi, resp. sú im pridelovaní garanti.

Vedúci zamestnanci by mali byť adekvátne vyškolení, čo sa týka rizík a kontrolných opatrení, spojených s prácou mladých ľudí a mali by si uvedomovať všetky obmedzenia pre činnosti, ktoré môžu mladí ľudia vykonávať. Musia pochopiť, aká úloha sa od nich vyžaduje a ako pristupovať k jej plneniu. Potrebujú tiež dostatočný čas a autoritu na výkon povinností spojených s dohľadom. Pravidlá by mali obsahovať:

- spôsob, ako sa bude na mladých ľudí dohliadať, vrátane úrovni dohľadu pre rôzne úlohy, identifikácie pracovných operácií, ktoré si vyžadujú stály dohľad a menovanie zodpovedných zamestnancov za mladých ľudí;
- právomoci vyžadované od vedúcich zamestnancov a ich úlohy;

- školenie vedúcich zamestnancov o ich poslaní a otázkach bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri dohľade nad mladými ľuďmi;
- niekoľko vhodne vyškolených a kompetentných vedúcich zamestnancov, pričom budú spomedzi nich stanovené osoby, ktoré budú zodpovedné za mladých zamestnancov, stážistov a študentov pracujúcich ako brigádnikov;
- pravidlá, ako informovať vedúcich zamestnancov, aby podávali správu o akýchkoľvek problémoch s bezpečnosťou mladých ľudí.

Školenie

Je mimoriadne dôležité, aby mladým ľuďom bolo poskytnuté efektívne a postačujúce školenie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pred tým, ako začnú pracovať. Okrem iného by malo obsahovať informácie o:

- osobitných nebezpečenstvách týkajúcich sa ich práce;
- bežných nebezpečenstvách na pracovisku vo všeobecnosti;
- čo robiť na svoju ochranu;
- čo robiť v prípade, ak si myslia, že niečo nie je bezpečné;
- u koho sa poradiť;
- čo robiť v prípade núdze, ak dôjde k úrazu alebo ak potrebujú prvú pomoc;
- ich povinnosti spolupracovať s vami v oblasti bezpečnosti.

Ľst príkladom

Je dôležité, aby ste preukázali svoj odhodlaný prístup voči bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, vytvorili postupy a opatrenia a udržiavali ich aktualizované, zdôraznili, že nebezpečné praktiky nie sú prijateľné a promptne reagovali na obavy o zdravie a bezpečnosť.

Ďalšie informácie o bezpečnosti mladých zamestnancov sú k dispozícii na internetovej stránke agentúry na adrese: <http://ew2006.osha.eu.int/>. Rady v oblasti prevencie a odkazy na dobrú prax pre osobitné riziká a pracoviská sú k dispozícii na adrese: <http://osha.eu.int/>. Informačné zdroje sú národné orgány poverené BOZP, odborové zväzy a iné odborové organizácie.

Odkaz na úplné znenie textu smernice Rady č. 94/33/ES o ochrane mladých ľudí pri práci je k dispozícii na adrese: <http://osha.eu.int/data/legislation/18>

Smernica stanovuje iba minimálne normy, preto je dôležité overiť si presné požiadavky vo vašich vnútroštátnych právnych predpisoch:

Slovenská republika: www.ip.gov.sk

Slovenská republika: Národný inšpektorát práce, Masarykova 10, 041 33, Košice

Slovenská republika: www.employment.gov.sk

Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci

Gran Vía, 33, E-48009 Bilbao

Tel. (34) 944 79 43 60, fax (34) 944 79 43 83

E-mail: information@osha.eu.int

© Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. Reprodukcia je povolená pod podmienkou, že sa uvedie zdroj. Printed in Belgium, 2006

